

opis

Książka może być interesującą pozycją dla menedżerów zarówno sektora prywatnego, jak i publicznego, a zwłaszcza menedżerów szkolnictwa wyższego, oraz pracowników uczelni. Benchmarking jest z powodzeniem stosowany w szkołach wyższych na świecie. W Polsce do tej pory nie został wprowadzony do praktyki zarządczej. Podjęcie przez autorkę problematyki benchmarkingu jako narzędzia doskonalącego zarządzanie uczelnią stanowi zatem nowatorskie przedsięwzięcie.

Celem publikacji jest usystematyzowanie wiedzy na temat inicjatyw benchmarkingowych w szkolnictwie wyższym na świecie.

W książce szczegółowo omówiono między innymi:

- pojęcia związane z zarządzaniem uczelnią,
- rolę koncepcji organizacyjnego uczenia się oraz organizacji uczącej się w kontekście uczelni,
- definicję oraz ewolucję pojęcia benchmarkingu,
- cele benchmarkingu, jego bariery i korzyści z wdrożenia,
- autorską klasyfikację benchmarkingu z uwzględnieniem kryterium przedmiotowego, podmiotowego, rodzaju danych i ochrony danych, wsparcia i relacji z partnerami,
- przesłanki podejmowania benchmarkingu w szkołach wyższych,
- referencyjną metodykę benchmarkingu procesowego w uczelni, opartą na koncepcji spirali benchmarkingowej A. Kelly'ego.

"Książka ta, dotycząca wykorzystania w szkolnictwie wyższym benchmarkingu - narzędzia zarządzania powszechnie już stosowanego w praktyce gospodarczej, stanowi cenne uzupełnienie niewielkiego dotychczas zbioru prac na temat sposobu zarządzania w sektorze szkół wyższych i zasad funkcjonowania uczelni. Ze względu na niezwykłą aktualność, kompleksowe i obszerne ujęcie tematu, a także opisanie w niej doświadczeń zarówno światowych, jak i krajowych przy realizacji projektów benchmarkingowych, może być wartościową lekturą dla zarządzających uczelniami, a także innymi organizacjami".

prof. zw. dr hab. Jerzy Bieliński
Dziekan Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego

"Zagadnienia opisane w niniejszej książce mają duże znaczenie wobec toczącej się dyskusji na temat roli szkół wyższych w kreowaniu społeczeństwa i gospodarki opartej na wiedzy. Publikacja ta doskonale wpisuje się w rozważania o potrzebie kreatywności i innowacji, racjonalizacji nakładów na kształcenie, zachowaniu autonomii i tożsamości uniwersytetów, wypełnianiu ich naczelnej misji oraz funkcjonowaniu w warunkach postępującej globalizacji".

prof. zw. dr hab. Mirosława Lasek
Wydział Nauk Ekonomicznych, Uniwersytet Warszawski

O autorce | str. 7

Wprowadzenie | str. 9

Rozdział 1. Uczelnia jako obiekt zarządzania | str. 19

1.1. Wybrane problemy zarządzania uczelnią | str. 19

1.2. Charakterystyka podstawowych procesów zachodzących w uczelniach | str. 35

1.3. Uczelnia jako organizacja ucząca się | str. 45

Rozdział 2. Benchmarking jako instrument zarządzania | str. 66

2.1. Ewolucja i desygnaty benchmarkingu | str. 66

2.2. Miejsce benchmarkingu w instrumentarium zarządzania | str. 81

2.3. Klasyfikacje benchmarkingu | str. 89

2.4. Metodyki benchmarkingu | str. 97

Rozdział 3. Analiza doświadczeń benchmarkingowych w szkołach wyższych na świecie | str. 115

3.1. Przesłanki stosowania benchmarkingu w szkołach wyższych | str. 115

3.2. Rodzaje i sposoby przeprowadzania benchmarkingu w szkołach wyższych | str. 120

3.3. Zastosowanie benchmarkingu w szkołach wyższych | str. 127

3.3.1. Przegląd i klasyfikacja najnowszych przedsięwzięć benchmarkingowych w szkołach wyższych na świecie | str. 127

3.3.2. Projekt europejski - European Benchmarking Initiative (EBI) | str. 139

3.3.3. Projekt polski - Benchmarking w szkolnictwie wyższym | str. 144

3.4. Korzyści z benchmarkingu i jego ograniczenia w szkołach wyższych | str. 148

Rozdział 4. Studium przypadku: HIS Hochschul-Information-System GmbH | str. 156

4.1. Organizacja, działalność i założenia metodologiczne benchmarkingu HIS | str. 156

4.2. Benchmarking procesowy | str. 165

4.3. Zastosowanie metodyki HIS w warsztatach benchmarkingowych - na przykładzie projektu benchmarkingu zarządzania jakością | str. 172

4.4. Wnioski ze studium przypadku | str. 182

Rozdział 5. Referencyjna metodyka benchmarkingu procesowego na uczelni | str. 186

5.1. Przesłanki i założenia metodyki | str. 186

5.2. Rozwinięcie koncepcji spirali benchmarkingowej | str. 190

5.3. Propozycja metodyki | str. 194

5.4. Benchmarking w kształtowaniu uczelni jako organizacji uczącej się | str. 206

Rozdział 6. Dobre praktyki i rekomendacje dla inicjatyw benchmarkingowych w uczelni | str. 213

Podsumowanie | str. 223

Literatura | str. 227

Indeks | str. 241

Informacje o autorach (redaktorach)

Katarzyna Anna Kuźmich jest absolwentką kierunku zarządzanie i marketing, specjalności zarządzanie publiczne na Wydziale Zarządzania Politechniki Białostockiej. Ukończyła również filologię angielską na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu w Białymstoku. W marcu 2013 r. uzyskała stopień doktora w dziedzinie ekonomii, w dyscyplinie nauki o zarządzaniu, na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego. W kadencji 2005-2008 pełniła obowiązki kierownika biura rektora Politechniki Białostockiej. Od 2008 r. jest zatrudniona w Katedrze Informatyki Gospodarczej i Logistyki na Wydziale Zarządzania Politechniki Białostockiej. Od 2013 r. pełni funkcję pełnomocnika dziekana Wydziału Zarządzania PB ds. studiów obcojęzycznych.

Zainteresowania naukowe autorki obejmują zarządzanie w sektorze publicznym, a w szczególności w szkolnictwie wyższym, benchmarking w szkolnictwie wyższym, rankingi wyższych uczelni, zarządzanie projektami oraz zastosowanie metody *Data Envelopment Analysis* (DEA) do oceny efektywności podmiotów publicznych. Autorka brała udział w tworzeniu *Strategii rozwoju szkolnictwa wyższego do 2020 r.* (projekt środowiskowy). Pracowała również jako ekspert przy projekcie *European Benchmarking Initiative* (EBI) koordynowanym przez European Centre for Strategic Management of Universities (ESMU). Uczestniczyła w pracach Komitetu Sterującego projektu *Benchmarking w szkolnictwie wyższym*, prowadzonego przez Fundację Rektorów Polskich. Jest współautorką międzynarodowego podręcznika z zakresu benchmarkingu w szkolnictwie wyższym: *A Practical Guide: Benchmarking in European Higher Education*.

Praca na stanowisku kierownika biura rektora Politechniki Białostockiej umożliwiła autorce zdobycie praktycznej wiedzy na temat zarządzania w szkołach wyższych. Duże znaczenie dla powstania monografii miała wizyta studyjna w HIS Hochschul-Information-System GmbH w Hannoverze w Niemczech w listopadzie 2011 r., w trakcie której umożliwiono autorce

wgląd w dokumentację, przeprowadzenie wywiadów z pracownikami HIS oraz uczestnictwo w warsztatach w ramach projektu benchmarkingu zarządzania jakością, obejmującego osiem uczelni muzycznych.

Poglądy przedstawione w monografii zostały skonfrontowane podczas międzynarodowej konferencji "Benchmarking in Higher Education" organizowanej przez HIS 13-14 września 2012 roku w Hanowerze oraz w trakcie wizyty studyjnej w HIS w lipcu 2013 r.